

عنوان مقاله:

مقایسه تحلیلی مقامات حریری با مقامات سیوطی

محل انتشار:

فصلنامه ادب عربی، دوره 3، شماره 3 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

ابوالحسن امین مقدسی - دانشیار دانشگاه تهران

ابوبکر محمودی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات عربی

خلاصه مقاله:

بی شک مقامه از جمله فنونی است که ریشه در تاریخ کهن ادب عربی دارد و از بدو ظهور تا به امروز نویسندگان و کاتبانی نامور و شهیر در این فن ظاهر شده و قدرت و مهارت خود را در این زمینه به نمایش گذاشته اند. از جمله این نویسندگان می توان به حریری (۴۴۶ - ۵۱۶) و سیوطی (۸۴۹-۹۱۱) اشاره کرد. حریری در این فن پنجاه مقامه و سیوطی سی مقامه از خود به یادگار گذاشته اند. با وجود اینکه موضوع نهایی کل مقامات حریری به گدایی و تکدیگری ختم میشود، اما وی با ابراز قدرت و مهارت لغوی و همچنین استفاده از صنایع بیانی و بدیعی دوران خود، گوی سبقت را از دیگر مقامه نویسان ربوده است. مقام و منزلت حریری را در این زمینه شاید نتوان با کسی دیگر مقایسه کرد. این مقامات مملو از سجع و تعقیدات کلامی و کنایات گوناگون است که از نقطه نظر ادبی بسیار حائز اهمیت اند، بطوری که بسیاری از عبارات و جملات آنرا بعنوان شاهد در لابه-لای کتب بلاغی میتوان مشاهده کرد. منزلت سیوطی در انشاء و مقامه نویسی در حد بالایی نیست. این امر برای کسی مثل سیوطی که کل هم و غم خویش را صرف تالیف و تدریس کرده بعید نمی نماید، و مجالی برای زیبا نویسی و محسنات بدیعی باقی نمی گذارد؛ با وجود این، سیوطی در زمینه ادبیات و مقامه نویسی بی بهره نمانده و خود را از این چشمه لایتناهی محروم نکرده است. مقامات او بی شک به پای مقامات حریری نمی رسد، چرا که اسلوب علمی بر اکثر آنها حاکم بوده و مملو از متون دینی و اقوال علما و دانشمندان است و بیشتر جنبه موعظه و خطابه های دینی دارد تا یک فن ادبی

کلمات کلیدی:

حریری، دین، سیوطی، گدایی، مقایسه، مقامات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1789723>

